

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

eğitim küçüğün,
iş büyüğün!

MEVSİMLİK TARIM İŐİŐİLERİNİN SOSYAL ENTEGRASYONU,
İŐTİHDAM EDİLEBİLİRLİKLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ VE
ÇOCUKLARININ OKUL HAYATINA KATILIMLARININ
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ

BİLGİLENDİRME BROŐÜRÜ

İNSAN KAYNAKLARININ
GELİŞTİRİLMESİ
PROGRAM OTORİTESİ

ÇSGB
T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK
BAKANLIğI

GENÇ
HAYAT
VAKFI

KARADADĐ

T.C. MİLLİ EĞİTİM BAKANLIğI

DÜZCE ÜNİVERSİTESİ

BALSU

Biz Kimiz?

Genç Hayat Vakfı, ruhsal ve fiziksel değişimlerin yoğun olarak yaşandığı 11-18 yaş grubunun hayata hazırlanma süreçlerine destek olmak amacıyla, 2008 yılında İstanbul'da kuruldu. Hiçbir ayırım gözetmeksizin insan odaklı yaklaşımına önem veren Vakıf, okumayan ve çalışmayan gençlere çözüm üretilmesi, meslek liselerindeki genç kızların istihdama erişebilmesi ve çocuk işçiliğinin önlenmesi için kurulduğu günden bu yana çalışmaktadır. Böylece çocuk ve gençlerin yetenekleri fark edilerek, eğitime erişimleri desteklenmektedir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Proje Nasıl Doğdu?

Avrupa Birliği tarafından desteklenen, Genç Hayat Vakfı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Karacadağ Kalkınma Ajansı, Balsu ve Düzce Üniversitesi ortaklığı ile geliştirilen Mevsimlik Tarım İşçilerinin Sosyal Entegrasyonu, İstihdam Edilebilirliklerinin Geliştirilmesi ve Çocuklarının Okul Hayatına Katılımlarının Güçlendirilmesi Projesi;

Mevsimlik tarım işçisi ailelerin yerelde istihdam edilebilirliklerini artırmak,

Mevsimlik gezici tarım işçilerinin iş gücü piyasasına erişimlerini kolaylaştırmak ve iş gücü piyasasına girişlerinin önünde yer alan engelleri ortadan kaldırmak,

Aileleri tarım dışı istihdama teşvik etmek ve bu konuda kendilerini geliştirmelerine olanak sağlamak,

Mevsimlik tarımda çocuk işçiliğinin önüne geçilmesi ve çocukların akademik, sosyal ve yaşam becerilerinin artırılmasına yönelik eğitim modüllerinin uygulanmasını sağlamaya yönelik etkin ve sürdürülebilir bir model oluşturmak,

amaçlarıyla 2016 yılında Şanlıurfa'nın Siverek ilçesinde hayata geçirilmiştir.

İNSAN KAYNAKLARININ
GELİŞTİRİLMESİ
PROGRAM OTORİTESİ

ÇSGB
T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK
BAKANLIğI

GENÇ
HAYAT
VAKFI

KARACADAĞ
KALKINMA AJANSI

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIğI

DÜZCE ÜNİVERSİTESİ

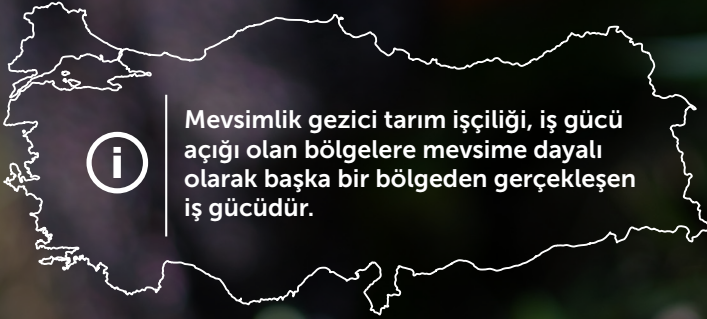
BALSU

Türkiye’de Mevsimlik Gezici Tarım İşçisi Olmak

Türkiye’deki 6.5 milyona yakın tarım iş gücünün yaklaşık yarısını mevsimlik tarım işçileri oluşturmaktadır. (TÜİK, 2013).

48 farklı ile mevsimlik tarım iş gücü gitmektedir.

Her iki mevsimlik işçiden biri, doğduğu andan itibaren mevsimlik tarım göçü sebebiyle seyahat etmektedir.

Mevsimlik gezici tarım işçiliği, iş gücü açığı olan bölgelere mevsime dayalı olarak başka bir bölgeden gerçekleşen iş gücüdür.

İşçi Hakları

Bunları Biliyor musunuz?

Mevsimlik tarım işçilerinin sadece %6'sı SGK'ya kayıtlı, yani sigortalıdır.

Her beş kişiden biri aile hekimine kayıtlı değildir.

Tarım iş aracılarının birçoğunun İşkur'a kaydı yoktur.

Ailelerin yaklaşık %60'ı tarım iş aracılığı ile iş bulmaktadır.

İş Kanunu kapsamına girmelerine karşın, süresiz işlerde çalışan mevsimlik gezici tarım işçilerine Türk Borçlar Kanunu'ndaki "Hizmet Sözleşmesi"ni düzenleyen tüm hükümler uygulanmaktadır.

Süresiz işlerde çalışan işçiler, sigortalandıkları süre dışında kalan süre için "isteğe bağlı sigorta" yaptırabilmektedir.

Genel sağlık sigortası olmayan bireyler 53 TL ödeyerek bu genel sağlık hakkından yararlanabilmektedirler.

Tarım iş aracısı olarak bilinen elçi/çavuş/dayı başları Tarım İş Aracısı Belgesi alabilirler. Böylece hem kendi hakkını hem de işçilerin hakkını koruyabilirler.

İş Sağlığı ve Güvenliği

Bunları Biliyor musunuz?

Ailelerin yarısından fazlası haftanın yedi günü, tatil yapmadan çalışmaktadır.

Mevsimlik tarım işçileri günde ortalama 11 saat çalışmaktadır.

Çalışan tüm işçiler tarımda kullanılan kimsayallardan ciddi oranda etkilenmektedir.

Mevsimlik gezici tarım işçilerinin kendileri açısından, çalışma koşulları, dinlenme hakları, ücret, çalışma süresi ile iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin önlemler bağlamında uygulanabilecek hükümler bulunmaktadır.

Bahçede çalışırken olması gereken malzemeler eldiven, şapka, ilk yardım çantasıdır. İlaçlama makineleri kullanımı sırasında güvenlik için eldiven, tulum, maske, gözlük kullanılmalıdır.

Çocuk İşçiliği

Bunları Biliyor musunuz?

Mevsimlik tarım işçisi olarak çalışmak; çocukların büyüme ve gelişme geriliğine sebep olmakla beraber yaşam kalitesini düşürmekte ve eğitim hakkına engel olmaktadır.

Aileleri ile tarlada çalışan 2 çocuktan biri okulu tamamen terk etmektedir.

Çocuklar bir günde dokuz saatten fazla tarlada çalışmaktadır.

Çocuk işçiler her yıl, ortalama 5 ay eğitimden uzakta kalmaktadır.

eğitim küçüğün,
iş büyüğün!

18 yaş altındaki her birey çocuktur.

Çocuklar eğitim hakkından yoksun bırakılamaz.

Çocuğun eğitimine, sağlığına ve bedensel, zihinsel, ruhsal, ahlaksal ya da toplumsal gelişimine zarar verecek nitelikte çalıştırılmaya karşı yasal olarak korunma hakkı vardır.

Mevsimlik tarım göçüne katılan çocuklar ilköğretim bölge okullarına misafir öğrenci olarak kabul edilebilir veya taşınmalı eğitim, mobil eğitim gibi imkanlardan yararlanarak eğitimlerine devam edebilirler.

Kültürel ve Sosyal Yaşam

Bunları Biliyor musunuz?

Hasat bölgesinde sosyal yaşam ve kültürel olanaklara erişim kısıtlı olduğundan aileler genellikle bu imkanlardan yararlanamamaktadır.

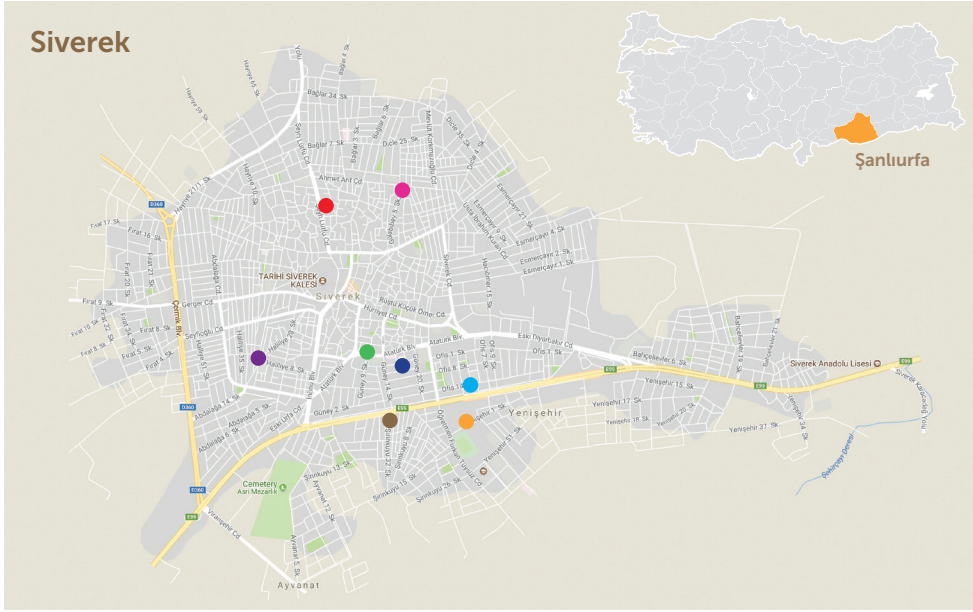
Türkiye'nin de taraf olduğu Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi'ne göre herkesin sosyal ve kültürel yaşama katılma hakkı vardır.

Şanlıurfa'nın Siverek ilçesinde bakanlıklar ve belediye tarafından desteklenen, yetişkin ve çocukların kendilerini geliştirebilmeleri, yeteneklerini keşfedebilmeleri ve sosyal hayata katılım sağlayabilmeleri amacıyla yapılan çalışmalar ve açılan kurslar mevcuttur.

Siverek'te Sosyal-Kültürel Çalışmalar ve Kurslar Nerelerde?

Siverek Belediyesi Kültür Sanat Evi

Cami Kebir Mah. 17. Sokak No: 3 4. Kat
Siverek/ŞANLIURFA
Tel: 0414 552 1200-0414 552 1126

Siverek Halk Eğitim Merkezi

Güney Mah. Atatürk Bulvarı 63600 Siverek/
ŞANLIURFA
Tel: (0414) 552 15 96

Adem-1

Hamidiye Mah. Prof. Dr. Abdulkadir Karahan
Cad. Siverek/ŞANLIURFA
Tel: 0414 552 74 98

Adem-2

Hamidiye Mah. Şeyh Lütfi Cad. No:27 No: 11
Siverek/ŞANLIURFA

Adem-3

Şirinkuyu Mah. Sok. No: 32 No: 9/AB Siverek/
ŞANLIURFA
Tel: 0553 511 8027

Siverek Gençlik Hizmetleri ve Spor İlçe Müdürlüğü

Yenişehir Mah. Eyyüp Cenap Gülpınar Cad.
No:6 Siverek/ŞANLIURFA
Tel: 0414 552 60 17

İşkur

Ofis Mah. Kızılgül Cad. No: 14/D Siverek/
ŞANLIURFA
Tel: 0414 553 3526

Toplum Sağlığı Merkezi

Güney Mah. Sok. No: 15 Siverek/ŞANLIURFA
Tel: 0414 318 75 93

Gençlik Merkezi Kursları:

12 - 19 yaşındaki genç bireylerin ücretsiz olarak yararlanabileceği çalışmalar ve kurslar:

- Model Uçak
- Satranç
- Mangala
- Masa Tenisi
- Kort Tenisi
- Bağlama
- Gitar
- Karete
- Almanca
- İngilizce
- Arapça
- Osmanlıca
- Tiyatro
- Gönüllülük çalışmaları
- Badminton
- El sanatları
- Resim
- Ebru
- Diksiyon
- İşaret dili
- Bilgisayar

Siverek Belediyesi Kültür Sanat Evi

12 yaş ve üzerindeki herkesin ücretsiz olarak yararlanabileceği çalışmalar ve kurslar:

- Bağlama kursu
- Gitar kursu
- Resim kursu
- Ebru kursu
- YGS - LYS hazırlık kursu

Siverek Halk Eğitim Merkezi

14 yaş ve üstü tüm kadınların ücretsiz olarak yararlanabileceği çalışmalar ve kurslar:

- Bilgisayar
- İş Güvenciliği
- İngilizce

Aile Destekleme Merkezi

Kursları:

14 yaş ve üstü tüm kadınların ücretsiz olarak yararlanabileceği çalışmalar ve kurslar:

Adem - 1

- Fitness
- Kuran-ı Kerim
- Danışmanlık ve Sekreterlik
- Oyun Odası
- Okuma - Yazma
- Bilgisayar

Adem - 2

- Aşçılık
- Spor
- Kuaför
- Giyim
- Kuran-ı Kerim
- Bilgisayar
- El sanatları
- Okuma - Yazma
- Çocuk Gelişimi

Adem - 3

- Halı kursu
- Dikiş kursu
- Kuaförlük
- El sanatları
- Kuran-ı Kerim

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

İNSAN KAYNAKLARININ
GELİŞTİRİLMESİ
PROGRAM OTORİTESİ

ÇSGB
T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK
BAKANLIğI

BALSU

"Bu yayın Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti'nin mali katkısıyla hazırlanmıştır.

Bu yayının içeriğinden yalnızca Genç Hayat Vakfı sorumludur ve bu içerik hiçbir şekilde Avrupa Birliği veya Türkiye Cumhuriyeti'nin görüş ve tutumunu yansıtmamaktadır."